

KINNITATUD

Harju maavanema korraldusega

ÕIEND

TEMAATILISE HALDUSJÄRELEVALVE TEOSTAMISE KOHTA TALLINNA LINNAMÄE LASTEAIAS

I SISSEJUHATAV OSA

1. Tallinna Linnamäe Lasteaed (edaspidi lasteaed) on Tallinna Linnavalitsuse hallatav õppeasutus aadressil Linnamäe tee 4, 13912 Tallinn.
2. Teematilist haldusjärelvalvet (edaspidi järelvalve) teostati lasteaias haridus- ja teadusministri 31.03.2015 määruse nr 15 „Haldusjärelvalve prioriteedid, teematilise järelvalve teostamise, selle tulemuste vormistamise ja tulemustest teavitamise kord 2015/2016. õppeaastal“ ja Harju maavanema 29.10.2015 korralduse nr 2177-k „Temaatilise haldusjärelvalve teostamine Tallinna Linnamäe Lasteaias“ alusel.
3. Teematilist haldusjärelvalvet lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse üle teostas Harju Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna haridus- ja kultuuritalituse peainspektor Katrin Kuusk.
4. Teemaatiline haldusjärelvalve toimus ajavahemikul 09.11-13.11.2015.
5. Teematilise haldusjärelvalve käigus vesteldi lasteaia direktori, õppealajuhataja, õpetajate, logopeedide ja eesti keele õpetajaga. Tutvuti lasteaia dokumentatsiooniga, vaadeldi õppe- ja kasvukeskkonda, võrreldi lasteaias olevate dokumentide andmeid tegeliku olukorra ja Eesti Hariduse Infosüsteemi (edaspidi EHIS) tehtud sissekannetega, külastati õppe- ja kasvatustegevusi rühmades ja õuealal.
6. Teematilise haldusjärelvalve prioriteet oli lapse individuaalsete vajaduste ja võimetega arvestamine õppe- ja kasvatustegevuses. Eesmärk oli hinnata, kuidas on igale lapsele loodud arenguks vajalik eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond.
7. Lasteaias õpib EHISe andmetel 06.11.2015 seisuga 259 õpilast.

II OLUKORRA KIRJELDUS

1. Sissejuhatus

Tallinna Linnamäe Lasteaed alustas tegevust 27. aprillil 1999. aastal Tallinna 174. Lastepäevakodu nime all, 1999. a sai lasteaed nimeks Tallinna Linnamäe Lasteaed. Lasteaed on vene õppekeelega munitsipaallasteaed. Lasteaia personali koosseisus on 30 pedagoogilist töötajat. Hetkel tegutseb lasteaia 12 rühma: 1 sõimerühm, 3 tasandusrühma ja 8 lasteaiarühma.

Lasteaia juhtkonda kuuluvad direktor, õppealajuhataja ning majandusjuhataja. Direktor töötab lasteaia alates 20.11.2012, õppealajuhataja on sellel ametikohal alates 17.08.2015.

Lasteaed on hästi varustatud mängu- ja õppevahenditega. Rühmades on erinevad tegevuskeskused, mänguasjade valik on mitmekesine. Muusika- ja liikumistundides on lastel kasutada mitmesuguseid vahendeid. Sisustatud on kaasaegsete võimalustega eesti keele ja kolm logopeedi kabinetti.

Õuealad on suured, piiratud kõrge aiaga, sõimerühmade mängualad on piiratud madalate aedadega. Õueala on turvaline, atraktsioone on palju ning on laste ohutuse nimel hoolikalt valitud.

2. Dokumentatsioon ja lasteaia töökorraldus

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevus toimub põhimääruse alusel, mis on kinnitatud Tallinna Linnavalikogu 14.11.2012 määrusega nr 63 ja avaldatud Tallinna õigusaktide registris. Põhimääruses on sätestatud, et lasteaia tegutsevad sõime-, eri- ja lasteaiarühmad ning õppe- ja kasvatustöö aluseks on lasteaia õppekava, mis vastab koolieelse lasteasutuse riiklikule õppekavale (edaspidi KELS). Peale iga õppeaasta kokkuvõtete tegemist korrigeeritakse õppekava tulenevalt analüüsi tulemustest. Praegu kehtiv õppekava on kooskõlastatud 28.08.2015 pedagoogilise nõukogu koosolekul, lasteaia direktor on õppekava kinnitanud oma allkirjaga esilehel, käskkirja vormistatud ei ole.

Lasteaia 2015/2016. õa rühmade nimekirjad on kinnitatud direktori 19.08.2015 käskkirjaga nr 2-1/57. Tallinna Haridusameti 25.05.2015 käskkirjaga nr 1.-2/246 „Laste arvu suurendamine Tallinna Linnamäe Lasteaia rühmades“ suurendati laste arvu sõimerühmas kuni kahe lapse võrra ja lasteaiarühmades kuni nelja lapse võrra. EHISe 6.11.2015 seisuga oli lasteaia 5. rühmas 26 last, neist 2 osaaajalise kohaga ning lasteaiarühmades nr 2, 3, 4, 8 oli 25 last, neist 1 osaaajalise kohaga. KELS-i põhjal on tasandusrühmas lubatud 12 last, lasteaia tasandusrühmades nr 1, 11 ja 12 oli 14 last, nendest 2 osaaajalise kohaga. Kokku on lasteaeda lapsevanema avalduse põhjal vastu võetud 14 osaaajalise kohaga last, kes viibivad lasteaia vastavalt sõlmitud lepingule kas hommiku- või õhtupoolsel ajal. Laste arv rühmades ei vasta KELS-i § 7 lõigetele 1, 1¹ ja 2 punktile 2. Rühma nr 11 ühel lapsel puudub leping osaaajalise koha kasutamiseks, teisel sama rühma lapsel on sõlmitud leping, kuid osaaajaline koht on EHISes kajastamata. 7. ja 8. rühma ühel lapsel on sõlmitud osaaajalise koha kasutamise lepingud vastavalt 17.08.2015 ja 3.09.2015, aga 6.11.2015 seisuga ei ole need fikseeritud EHISes. Järelevalve teostaja teeb ettepaneku rühmapäevikutes kajastada osaaajaliste kohtade kasutamist.

Rühmaõpetajate tööaeg on fikseeritud töölepingutes. Õpetajad töötavad 7 tundi päevas, mis vastab Vabariigi Valitsuse 22.08.2013 määrusele nr 125. 9 rühma õpetajad töötavad ühel päeval kell 6.30-13.30 ja teisel päeval kell 11.30-18.30. 3 rühma õpetajad töötavad ühel päeval 7.00-14.00 ja teisel päeval 11.00-18.00. Kolmes rühmas on kahe õpetaja kattuv tööaeg 11.00-14.00, üheksas rühmas on kattuv tööaeg 11.30-13.30. Õpetaja abid töötavad kell 8.00-17.00 ühetunnise lõunaajaga, mis on kehtestatud erigrasfikuga. Iga rühma kolme täiskasvanu kattuvat tööaega kasutavad õpetajad info vahetamiseks, rühma ning lasteaia õppe- ja kasvatustöö planeerimiseks ja korraldamiseks. Järelevalve toimumise ajal toimus õpetajate

kattuval tööajal EV Arengu MTÜ käelise tegevuse koolitus. Kui õhtuse vahetuse õpetaja saabub tööle, siis ta vahetab õues välja õpetaja abi, kes läheb rühma korrastama ja lõunasööki ette valmistama. Õpetaja abi tööpäev lõpeb 17.00, aga lasteaed suletakse 18.30, mille tõttu on lapsed 1 tund ja 30 minutit ühe õpetajaga. See on vastuolus KELS § 20 lõikega 6, mis näeb ette, et lastele turvalise kasvukeskkonna tagamiseks peab olema õppe- ja kasvatusalal töötav isik või õpetajat abistav töötaja sõimerühmas kuni kaheksa lapse, liitrühmas kuni kümne lapse ja lasteaiarühmas kuni kaheteist lapse kohta. Lasteaia kodukorra punkt 4.5 ütleb, et *lasteaia töökorraldusega on tagatud, et kogu rühma töötaja jooksul vastavad õpetaja ja õpetajat abistava töötaja ja laste suhtarvud koolieelse lasteasutuse seaduses sätestatud piirnormidele*. Lasteaias on 2014. a ja 2015. a jaanuaris läbi viidud uuring, mis kell lapsed tavaliselt koju viiakse, et tagada laste turvalisus ja vastavalt sellele koostatud õpetajate ja õpetajate abide töögraafikud. Kolmele rühmale, mis töötavad 7.00-18.00, avatakse 6.30 rühm, kus saavad koos mängida lapsed, kes lasteaeda varem tulevad. Samamoodi toimib üks ühine rühm kolme rühma lastele õhtul 18.00-18.30. Vastava töökorralduse on kinnitanud direktor 31.08.2015 oma käskkirjaga 3-11/69 ja see võimaldab pikendada õpetajate kattuvat tööaega, mida kasutatakse grupi- või individuaalse töö läbiviimiseks. Direktori sõnul mitmed lapsevanemad ei taha lapsi sellisesse rühma tuua, sest lastele ei meeldi olla võõraste õpetajate ning lastega.

Lasteaeda vastuvõtmist ja sealt väljaarvamist, reguleerib Tallinna Linnavalitsuse 22.04.2015 määrus nr 18 „Laste koolieelsesse lasteasutusse vastuvõtu ja sealt väljaarvamise kord“. Lasteaeda vastuvõtu avalduse vorm on olemas lasteaia veebilehel, lasteaiast lahkumise avaldust täidetakse ainult kohapeal, et vältida arusaamatusi arvetega. Lasteaiarühmad komplekteeritakse Tallinna hariduse infosüsteemis oleva järjekorra alusel. Nii lasteaiarühmadesse kui ka tasandusrühmadesse on järjekord, seisuga 20.10.2015 oli lasteaia järjekorras 288 last, tasandusrühma kohta ootab 14 last.

Lasteaia personali koosseis on kinnitatud direktori 14.08.2015 käskkirjaga nr 1-10/10. Selle alusel on lasteaia õpetajate koosseisus direktor 1,0, direktori asetäitja õppealal 1,0, lasteaiaõpetaja 24,0, muusikaõpetaja 1,0, eesti keele õpetaja 1,0, logopeed 3,0 ja õpetaja abi 12,0 ametikohta. Kõik ametikohad on täidetud ja õpetajad vastavad kvalifikatsiooninõuetele. Liikumisõpetajat lasteaias ei ole, liikumistegevust viivad läbi rühmaõpetajad.

Laste ja personali vaimset ning füüsilist turvalisust aitab tagada kodukord. Lasteaia hoolekogu on kodukorra kinnitanud 14.05.2015 toimunud koosolekul protokolliga nr 2-12/3. Kodukord on avaldatud lasteaia veebilehel. Kodukorras antakse ülevaade lasteaia üldisest töökorraldusest; lapse lasteaeda toomise ja viimise reeglitest; nõuetest lapse tervisele; eritingimuste loomisest tulenevalt lapse terviseseisundist; käitumisest nakkushaiguste korral. Lapsevanemad saavad informatsiooni lasteaia ja rühma tegevuste kohta rühma ja lasteaia infotahvlitelt, koridori monitoridelt, koduleheküljelt, e-posti kaudu. Kodukord vastab seaduses sätestatud nõuetele ning loob lasteaia töötajatele ja lapsevanematele ühtse käitumise raamistiku.

Lasteaia põhimääruse § 8 lõige 3 ütleb, et lasteasutusel on oma tegevus- ja päevakava. Päevakava koostamise põhimõtted on kirjas õppekavas. Päevakavade koostamisel on arvestatud laste vanuserühmi, eraldi päevakavad on koostatud sõimerühmale, tasandusrühmadele, 3-6-aastastele ja 6-7-aastastele lastele. Direktori 31.08.2015 käskkirjaga nr 3-11/67 on kinnitatud 2015/2016. õppeaasta rühmade päevakavad. Rühmade päevakavad võimaldavad sujuvat üleminekut ühelt tegevuselt teisele ja lapsel piisavalt mängida. *Päevakavas kajastatakse muusika ja eesti keele kui teise keele tegevuste ligikaudne aeg, teised tegevused viiakse läbi päeva jooksul, sh õues.*

Lasteaia õppekava osas *Päevakava koostamise põhimõtted* on kirjas, et 3-6-aastaste õppe- ja kasvatusetegevuste kestus on 25 minutit ning 6-7-aastatel 35 minutit. Eesti keele õpetaja plaanis on tegevuste pikkuseks arvestatud enamasti 20 minutit, vahel ka 15 minutit. Näiteks teisipäeval on tegevuste algusajad 8.30, 8.50, 9.10, 9.40, 10.00, 10.20, 12.00 ja kolmapäeval 8.50, 9.05, 9.25, 9.45, 10.00, 10.20, 12.00. Kui arvestada, et selle aja sisse käib ka õpetaja liikumine koos vahenditega rühmast rühma või laste liikumine rühmast eesti keele kabinetti, siis eesti keele tegevuste kestus jääb lühemaks, kui õppekavas kirjeldatud.

Muusikaõpetaja plaanis on tegevuste pikkuseks arvestatud enamasti 25 minutit, aga on ka 20- ja 30-minutilisi. Näiteks teisipäeval on tegevuste algusajad 9.00, 9.20, 9.40, 10.15, 11.20, 11.50 ja neljapäeval 8.55, 9.20, 9.45, 10.15, 11.30, 11.50. Suurem osa muusikategevusi on lühemad, kui õppekavas ette nähtud.

Teen ettepaneku vaadata üle lasteaia tegevuste plaan ja lasteaia päevakava, et leida optimaalsed tegevuste pikkused, mis oleksid vastavuses laste eaga ning viia muudatused ka õppekavasse ja päevakavasse.

Kõikides rühmades on rühma tegevuskavad, mis sisaldavad lasteaia eesmärke, missiooni ja visiooni, õppeaasta eesmärke ja põhiteemasid, rühma nimekirja ning nädalaplaane.

Lasteaias on koostatud sisehindamise aruanne 2012-2015, mis hõlmab õppeaastaid 2012/13, 2013/14, 2014/15. Järelevalve ajal oli see kooskõlastamisel lasteasutuse pidaja juures. Sisehindamissüsteemi tugevuseks peetakse tulemuslikku toimimist, kõikide valdkondade hõlmamist, lasteaia arengu toetamist ja tegevuste analüüsimist. Sisehindamise süsteem on lasteaias väga põhjalik, valdkondade kõikidele tegevustele järgneb analüüs, mida kasutatakse järgmiste tegevuskavade ning õppeaasta sisehindamise aruande koostamisel ja õppekavasse muudatuste tegemisel.

Lasteaia õpetajad vastavad üks kord aastas rahuloluküsitlusele, enne igal aastal toimuvat arenguvestlust täidavad nad „pedagoogi hindamiskaala“, kus hindavad ja analüüsivad oma õppe- ja kasvatusalaseid teadmisi ning oskusi, eelmise õppeaasta kordaminekuid ja püstitavad eesmärke järgmiseks õppeaastaks. Arenguvestluse tulemusena fikseeritakse õpetaja tugevused ja parendusvaldkonnad, samuti ettepanekud õppe- ja kasvatusetegevuse ning keskkonna arendamiseks. Vestlustest õpetajatega selgus, et arenguvestlusi peetakse kasulikuks eelkõige oma töö kohta saadava tagasiside tõttu ja võimaluse pärast kavandada ise oma eesmärke ja arengusuundi.

3. Lapse arengu toetamise põhimõtted

Lapse arengu toetamise põhimõtteid on sõnastatud lasteaia arengukavas, õppekavas, tegevuskavas ning sisehindamise kokkuvõtetes.

Lasteaia arengukava aastateks 2014-2018 on kinnitatud Tallinna Haridusameti juhataja 27.02.2014 käskkirja nr 1.-2/153 lisaga 21. Lasteaia arengukava on avalikustatud lasteaia veebilehel. Arengukava põhjal on lasteaias kolm põhiväärtust: tervis, lasteaiapere aktiivne ja positiivne eluhoiak ning maailma tunnetamine. Tervise väärtustamise all mõistetakse tervislikke eluviise, turvalisust ja erivajaduste arvestamist. Lasteaiapere aktiivne ja positiivne eluhoiak hõlmab innovaatilisust, integratsiooni, avatust koostööle ning tolerantsust. Maailma tunnetamise all kirjeldatakse loovust, ökoloogilist kasvatust ja lapse huvide rahuldamist.

Lasteaias on viis arendusvaldkonda: eestvedamine ja juhtimine, õppe- ja kasvatusetegevus, personalijuhtimine, ressursside juhtimine ning koostöö huvigruppidega. 2009-2012 sisehindamise aruande põhjal on arengukavas toodud valdkonniti välja parendusvaldkonnad. Eestvedamise ja juhtimise valdkonnas on üheks prioriteediks tervist edendavate lasteadeade võrgustikuga liitumine. Laste tervise tähtsustamine ja tervisekasvatuse arendamine on läbiv

eesmärk kõikides lasteaia dokumentides. Täna on koostatud õpetajate ühistööna lasteaia tervisekava. Parentusvaldkonnana on välja toodud erivajadustega laste kasvukeskkonna ja toetusüsteemide arendamine.

Arengukava sisaldab tegevuskava aastateks 2014-2016, mille koostamise aluseks on võetud 2009-2012 sisehindamise aruanne ja püstitatud eesmärgid. Tegevuskava eesmärgid tulenevad arengukavast. Kõikides valdkondades on planeeritud 2016. aastal teha analüüs. Tervisekasvatuse vahendina on planeeritud arendada õuesõpet, mis on seotud eemärgiga kaasata lapsevanemaid. Õuesõpet on lõimitud valdkondadega keskkond, kõne ja keel, eesti keel, matemaatika, kunst, muusika ning liikumine. Toimunud on rühmade väljasõidud Harjumaal asuvasse turismitaludesse, kus kasvatatakse loomi, käiakse Tallinna parkides, detsembris külastavad viis rühma Eesti Vabaõhumuuseumit. Järelevalve toimumise ajal käisid 2. rühma lapsed õppekäigul, tutvuti lauluväljaku ja Russalka ajaloo, mängiti liikumismänge.

Lasteaia tegevuse ning õppe- ja kasvatustegevuse analüüsimiseks viiakse süstemaatiliselt läbi sisehindamist. Direktori 15.02.2013 käskkirjaga nr 1-6/7 on kinnitatud lasteaia sisehindamise kord. Sisehindamise ühe eesmärgina on välja toodud järelduste ja kokkuvõtete tegemine lühemaajalise tegevuse kohta ning sellest tulenevalt edasiste arengusuundade leidmine.

2015/2016. õa tegevuskava põhjal on õppeaastas planeeritud läbi viia 4 pedagoogilise nõukogu koosolekut. 2014. a detsembri pedagoogilise nõukogu päevakorras oli lasteaia arengukava täitmise analüüs, laste arengu analüüsi tulemuste arutelu ja koolide koolivalmiduse tagasiside analüüs. Pedagoogilise nõukogu 19.05.2015 koosoleku protokoll nr 2-9/2 põhjal kuulati pedagoogide aruandeid lapse arengu hindamise läbiviimisest ja tulemustest, arutelu põhjal otsustati kasutada arengu analüüsimise tulemusi individuaalses töös lastega. Samuti otsustati, et järgmise õppeaasta eesmärkide püstitamisel ja individuaalses töös lastega tuleb võtta arvesse väljaselgitatud parentust vajavad valdkonnad nagu näiteks integreeritud tegevus rühmades ning tasandusrühma laste suuremat kaasamist lasteaia üritustesse.

2015/2016. õppeaasta tegevuskava üks eesmärkidest on eesti keele õpetamine muusika kaudu. Muusikaõpetaja ja eesti keele õpetaja teevad tihedat koostööd õppematerjali valikul ja ürituste ettevalmistamisel.

Õppekavas on valdkondade õpieesmärgid. Lapse arengu oodatavad tulemused on õppekavas esitatud alates 2-aastasest aastate kaupa. Õppekava osast „Üldoskused vanuseni“ on puudu enesekohased oskused, need on välja toodud peatükis „Õppe- ja kasvatustegevuse eeldatavad tulemused vanuseni“. Selline pealkiri on peatükil sisukorras, dokumendis vastav pealkiri puudub. Õppekava sisukorras puuduvad leheküljenumbriid, samuti erinevad pealkirjad sisukorras ja õppekavas.

Õppekava osas „Lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted ja korraldus“ tuuakse põhimõtetena välja, et lapse arengu analüüsimisel selgitatakse välja lapse õppimise ja õpetamise eripära ning see võimaldab toetada lapse õppimist, samuti ka välja selgitada individuaalse õppekava vajaduse. Arengu analüüsimisel võetakse aluseks vanusegruppid 1-2, 2-3, 3-4, 4-5, 5-6 ning 6-7 aastat. Vanusegrupp 2-3 tähendab, et analüüsitakse lapsi, kelle vanus on alates 2 aastast kuni 2 aastani ja 11,5 kuuni.

Lapse arengut jälgitakse lasteaias regulaarselt ja dokumenteeritakse detsembris ja mais, tulemused kantakse vastavasse tabelisse. Lapse arengu jälgimise tulemused on laste arengumappide vahel, mis asuvad rühmades.

Õppekava osa on „Lapsega individuaalse töö läbiviimise kord“, mille põhjal töötatakse välja

individuaalsed arenduskavad (edaspidi IAK) andekatele lastele, vene keelest erineva kodukeelega lastele ja nendele, kellel on olemas nõustamiskomisjoni otsus soovitusel õppida-kasvada tasandusrühmas. Direktori sõnul järelevalve ajal lasteaias andekaid ja vene keelest erineva kodukeelega lapsi ei olnud.

Õppekava põhjal töötatakse individuaalselt kõikide lastega. Õpetajad planeerivad nädalakavades aega lastega individuaalselt tegelemiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse päevikutes tehakse sissekanne „individuaalne töö lastega“, kuid kellega ja mida tehakse või arendatakse, ei dokumenteerita. Järelevalve teostaja teeb ettepaneku dokumenteerida lastega tehtav individuaalne töö, et seda informatsiooni hiljem kasutada lapse arengu analüüsimisel.

4. Laste arengu jälgimine ja toetamine

Lasteaia põhimääruse § 2 lõige 2 näeb ette, et *lasteaias õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise aluseks on õppekava, tegevus- ja päevakava.*

Lasteaia õppekava annab rühmadele aluse laste arengu planeerimiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimiseks, arengu jälgimiseks ning analüüsimiseks arvestades lapse individuaalseid eripärasid.

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on *lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteasutuse koostöös.* Õppekava üks eesmärkidest on *arendada lapse loomingulisi võimeid, väärtustada nii eesti kui ka oma rahvuse kultuuritraditsioone.* Õppekava eesmärkide täitmiseks teevad rühmad projektiõpet. 2014/2015. õppeaastal oli näiteks 2. rühma projektiteema „Minu kodu on Eesti“, mis kajastus iganädalaselt õppe- ja kasvatustegevustes. Koostati samateemaline album, valmistati ette näitus „Tallinna tornid“, õpiti ja esitati näidend „Tare-tareke“, toimusid laste kohtumised Kuristikus Lasteaia lastega, käidi muuseumites ning vanalinnaga tutvumas. Analüüsi põhjal hinnati õppeaasta eesmärgid täidetuks, positiivselt on toodud esile suur areng laste eesti keele oskustes.

Sisehindamise korra raames teevad õpetajad kord aastas rühma tegevuse analüüsi, kus analüüsivad õppeaasta eesmärkide täitmist, õppe- ja kasvatustöö tulemuslikkust ainevaldkondade kaupa, individuaalset tööd lastega ja lapsevanematega ning ümbritsevat keskkonda. Rühmade õppeaasta kokkuvõtted on koostatud põhjalikult, ainevaldkondade kaupa, analüüsitakse tehtud tegevusi ja eesmärkide täitmist. Planeeritakse tegevusi järgmiseks õppeaastaks ning tuakse välja, millele tuleb rohkem tähelepanu pöörata.

Lapse arengu hindamine lasteaias on järjepidev protsess. Selgitakse välja lapse individuaalsed võimed, õppimise ja õpetamise eripära, arengulised saavutused. Lasteaias annavad lapse arengule hinnangu rühmaõpetajad, muusikaõpetaja, eesti keele õpetaja, logopeedid. Igal lapsel on oma arengumapp edusammude jälgimiseks. Tagasiside lapse arengu kohta antakse lapsevanematele arengustluse käigus, mis toimub vähemalt 1 kord aastas. Lapsevanematega arengustluse läbiviimiseks on välja töötatud vastav kord. Arengustluse käigus selgitakse välja lapse tugevad ja arendamist vajavad küljed, lapsevanema soovitusi võetakse arvesse individuaalses töös lapsega. Arengustluse läbiviimiseks sobiva aja valivad vanemad, vastav tabel on iga rühmas. Lapsevanem täidab vormi „Minu lapse individuaalsus“ või küsimustiku „Arengustluse küsimused vanuseni“ õpetajate valikul. Täidetud „Lapse arengu eeldatavad tulemused“ tabelit tutvustatakse lapsevanematele, arengu hindamise tulemusi analüüsitakse ning vajadusel tehakse tabelis märkmeid lapsevanema ettepanekul. Arengustluse tulemusi hoitakse laste arengumappide vahel.

Õppekava lisa on koolivalmiduskaart. Järgmisel õppeaastal kooli minevatele lastele viiakse septembris ja mais läbi arengu hindamine „Lapse arengu eeldatavate tulemuste analüüsi 6-7-aastasele lapsele“ alusel. 6-7-aastaste laste koolivalmiduse hindamisel on määrava tähtsusega

andmed, mis saadakse lapse arengumapist. Koolivalmiduse analüüsi viivad läbi õppealajuhataja, rühmaõpetajad, logopeed, muusika- ja eesti keele õpetaja jälgimise ning vestluse kaudu. Hindamisel kasutatakse väljendeid: „tuleb hästi toime“, „tuleb osaliselt toime“ ja „madal arengutase“. Laps saab koolivalmiduskaardi, mis on kindla vormiga ning sisaldab lapse üldandmeid, arengunäitajaid ning kokkuvõtet lapse koolivalmidusest – lapse arengu tugevaid ning toetamist vajavaid külgi.

Koostatud on 2014/2015. õa koolivalmiduse analüüs. Septembris said 5 last hinnangu „tuleb hästi toime“ ja 14 last hinnangu „madal arengutase“, maikuus said hinnangu „tuleb hästi toime“ juba 42 last ja hinnang „madal arengutase“ oli 4 lapsel. Enim olid tulemused paranenud matemaatikas, kõnes ja keeles, eesti keeles, tasandusrühmades ka sotsiaalsed oskused. 2015. aastal läks lasteaiast kooli 59 last, koolivalmiduskaardid allkirjastati kahes eksemplaris, millest ühte säilitatakse lasteaias, teine anti lapsevanematele. Hinnangu „madal arengutase“ saanud lastest kahele soovitati nõustamiskomisjoni otsusega koolikohustuse täitmise edasilükkamist ühe õppeaasta võrra ja nad on lasteaias tasandusrühmas, kaks last asusid õppima Lasnamäe Põhikooli, kus nad saavad vajalikku abi tugispetsialistidelt.

On korraldatud koostöö koolidega, kuhu lasteaias lapsed asuvad õppima. Koolidelt küsitakse elektrooniliselt tagasisidet igal sügisel. 2015. a septembris saadi tagasisidet 48 lapse kohta. Kõrged hinnangud anti laste õpimotivatsioonile, eneseteeninduslikele oskustele, kõne arengule ja matemaatikale. Madalamad hinnangud olid keskendumisvõimele ning peenmotoorika arengule. Tasandusrühma lastel hinnati kõrgemalt õpimotivatsiooni ja enesega toimetulemist, madalamad hinnangud olid keskendumisvõimele, kõne arengule ning sotsiaalsetele oskustele. Õpetajate sõnul arvestatakse koolide tagasisidet tegevuste kavandamisel.

Lapsevanematele korraldatakse elektroonilises keskkonnas küsitlusi kaks korda aastas.

Rahulolu uuringud viiakse läbi iga aasta kevadel ning uuringu tulemusi kasutatakse edasise töö planeerimisel. Lapsevanemate rahulolu lasteaias töö eri aspektidega on 92,5%, see on igal aastal tõusnud. Ankeedis on lapsevanemad saanud ka võimaluse esitada ettepanekuid või küsimusi. Kõikidele ettepanekutele, küsimustele või märkustele on direktor vastanud ja tabelina lapsevanematele välja saatnud. Silma jääb, et lapsevanemad sooviksid rohkem silmast-silma suhelda õpetajaga, aga kuna nii hommikul kui ka laste koju minemise ajal on rühmas vaid üks õpetaja, siis selleks võimalusi eriti pole. Lasteaias juhtkonnal tuleb kaaluda, kuidas on võimalik leida rohkem aega lapsevanematega igapäevaseks suhtluseks. Samuti teeb lapsevanematele muret, et paljud tähtpäevaüritused toimuvad hommikupoolisel ajal ja kõigil soovijatel ei ole võimalik nendel osaleda.

Augustis viiakse läbi küsitlused lapsevanemate ootuste väljaselgitamiseks. Sel aastal vastas küsitlusele 156 lapsevanemat. Sõimerühmade lapsevanematest 75% pidasid vajalikuks pöörata rõhku arendavatele mängudele ning lasteaiarühmade lapsevanematest 92,3% keele ja kõne arendamisele.

Lapse rahulolu küsitlus viiakse läbi üks kord aastas. Selles on 12 küsimust, mis kajastavad lapse rahulolu seoses lasteaias käimisega, tegevustega ja ümbritsevate suhetega. Ankeedi tulemuste põhjal on laste rahulolu 96%.

Järelevalve käigus külastatud liikumis- ja muusikategevustes kasutati lihtsaid eestikeelseid väljendeid nagu *istu*, *plaksuta*, *keeruta jne*, loendati numbreid eesti keeles, lauldi eestikeelseid laule. Õpetaja abid toetasid liikumisi ja harjutusi erinevate rütmipillidega.

Muusikaõpetaja kasutab Carl Orffi muusikaõpetuse süsteemi, mis ühendab omavahel kõnekeele, muusika ja liikumise. Lasteaias kodulehele on muusikaõpetaja ülesse pannud laulude sõnad ja lingid muusikale, et ka puudunud lapsed saaksid kodus harjutada.

Järelevalve teostaja külastas eesti keele tegevusi. Need olid mitmekesiselt üles ehitatud, vahelduvad, kasutati erinevaid mänguasju, vahendeid, laule. Õpetaja haaras lapsed tegevusse, kõigil oli huvitav.

Ühes rühmas rakendatakse süvendatud eesti keele õpetamisel bilingvaalset meetodit. Vaadeldud lõimitud tegevus pakkus lastele huvi ja rõõmu, nende eesti keele oskused ja julgus eesti keelt kasutada jätsid järelevalve teostajale väga hea mulje.

6-7-aastaste rühmades toimuvad eesti keele tunnid kahes grupis.

5. Tugimeetmete rakendamine

Lasteaia kolmes tasandusrühmas töötavad logopeedid. Kaks logopeedi on lõpetanud vastavalt Tallinna Pedagoogikakooli ning Tallinna Pedagoogilise Seminari algklassiõpetaja eriala ja hiljem Sotsiaal-Humanitaarinstituudis psühholoog-logopeedi eriala. Üks logopeed on lõpetanud 1989. a Leningradi Hertzeni-nim Pedagoogilise Instituudi surdopedagoogika eriala ja 2003. a läbinud Tartu Ülikooli juures 160-tunnise täienduskoolituse „Logopeediline töö lasteaias“. Logopeedide kvalifikatsioon vastab nõuetele. Kõik logopeedid osalevad aktiivselt koolitustel ning Tallinna eriõpetuse aineseksiooni ja Tallinna Logopeedide Ühingu töös. Igal logopeedil on lapsedõbralik kaasaegselt sisustatud kabinet, kus lapsed käivad nii gruppitundides kui ka individuaalselt.

Lasteaias töötab kolm tasandusrühma kõnehälvetega ja spetsiifiliste arenguhäiretega lastele. Kõigil lastel olid nõuetekohaselt olemas nõustamiskomisjoni otsused ja lapsevanemate avaldused. Tasandusrühma lastele on koostatud IAK-d, mida septembrikuu jooksul täiendasid nii rühmaõpetajad kui ka muusika- ja eesti keele õpetaja. Rühmas olid kõikidel lastel lapse arengu jälgimise kaardid, mida logopeedid ja õpetajad täidavad koostöös ning mille põhjal korraldatakse nii arenguveestlust kui ka kavandatakse edaspidist õppetegevust ja tugimeetmeid. Kõikidel tasandusrühma lastel on individuaalsete tegevuste päevik, mida täidavad logopeedid. Tunnid logopeediga toimuvad iga päev, rühmad jaotatakse kaheks või kolmeks alarühmaks vanuse või arengutaseme järgi. Ühe rühmaga tegeleb logopeed, teisega õpetaja ja kolmandaga abiõpetaja. Igas tasandusrühmas on ka 1-2 last, kellega töötatakse vaid individuaalselt. Logopeedi ja õpetajate töökavad kattuvad sõnavara teemades, koos arutatakse korrektsioonitöö etappe hääldamises, et õpetajad saaksid korrigeerida lapse artikulatsiooni.

Järelevalve teostaja külastas 1. tasandusrühma logopeedi tegevust noorema grupiga. Nädalakava põhjal oli tegevuse teemaks „Riietus“ ja sõna „samasugune“ kasutamine. Lapsed tegid hingamisharjutusi, laulsid, võrdlesid riietusesemeid värvi ja suuruse järgi, mängisid palliga sõnamängu. Logopeedi tegevus oli väga professionaalne, tegevused vaheldusid, lastel oli nalja ja põnevust.

Tasandusrühmade lapsevanematele toimus 26.11.2014. koosolek, kus käis esinemas Lasnamäe Põhikooli hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija.

Sügisel teevad logopeedid kõikidele üle 3-aastastele lastele esmase kõne, häälduse ja sõnavara uuringu ning fikseerivad nimeliselt lapsed, kes vajavad logopeedilist tuge. Lapsevanematele on 01.09.2015 saadetud kiri, kus tutvustatakse uuringu läbiviimist ja antakse teada, et lapsevanematega, kelle laps vajab logopeedilist abi, võetakse ühendust. Raskemate logopeediliste vajadustega laste vanematele soovitatakse pöörduda nõustamiskomisjoni, et laps saaks õppida-kasvada tasandusrühmas. Kirjas öeldakse, et 5-7-aastased lapsed hakkavad järjekorra alusel logopeedilist abi saama. Järelevalve ajal oli EHISesse kantud 61 last, kes vajasisid logopeedilist abi, rakendatud oli see 14-le lapsele, kellega logopeedid töötavad kaks korda nädalas. Rühmad on logopeedide vahel ära jaotatud. 47 last oli järelevalve ajal logopeedi järjekorras.

Logopeedid on koostanud kõigile erivajadustega lastele logopeedilise abi plaani ja

kõnekaardid. Logopeedid osalesid sügisel rühmade lapsevanemate koosolekutel ja informeerisid lapsevanemaid kõneuuringute läbiviimisest, konsultatsioonivõimalustest. Konsultatsioonijad on kaks korda nädalas, lapsevanemaid nõustatakse võimalusel telefoni teel ning nad on oodatud individuaalsetesse tundidesse. Vajadusel suunatakse lapsi konsultatsioonile eriarstide poole. Logopeedide sõnul kergemad logopeedilised probleemid lahenevad mõne kuu jooksul ja siis saavad logopeedilist abi järjekorras järgmised lapsed. Järelevalve teostamise ajal oli 47 last, kes logopeedi abi ja toetust vajasisid, kuid seda lasteaias ei saanud. Järelevalve teostaja teeb ettepaneku suurendada lasteaias personali koosseisus logopeedi ametikohtade arvu, et tagada logopeedi tugi kõigile abivajajatele.

Kõigile abivajavate laste vanematele pakutakse individuaalset nõustamist. Nendes tundides osalevad lapsed koos vanematega, et tutvuda häälikute ja helide seadega ning automatiseerimisega, mis aitaks kodus koos harjutusi teha. Tunnid toimuvad neile lastele, kelle vanemad on selleks soovi avaldanud.

Lasteaia tasandusrühmades on 2 last, kellele on nõustamiskomisjoni otsusega soovitatud koolikohustuse täitmise edasilükkamist ühe õppeaasta võrra. Lastele on koostatud IAK-d, mille alusel toimub individuaalne töö, samuti saavad nad igapäevast tuge logopeedidelt.

Õppeaasta kestel lastaada tulnud uued lapsed läbivad samuti logopeedilise uuringu.

Kõigile erivajadusega lastele viiakse lasteaias vastuvõtmisel läbi kõne ja üldise arengu uuring. Tulemused kantakse lapse individuaalsuse kaardile ja nende põhjal koostatakse IAK. Kõik lapsega läbi viidud individuaalsed tegevused kantakse lapse individuaalsuse kaardile. Tulemusi analüüsitakse kaks korda aastas, vajadusel tehakse IAK-sse täiendusi.

Rühmades viiakse läbi igapäevast hommikuringi, mis õpetajate sõnul aitab lastel häälestuda ja millel on oluline koht laste väärtuskasvatases.

Erivajadustega laste edukuse tagamiseks teeb lasteaias koostööd Tallinna Õppenõustamiskeskusega ja Põhja-Eesti Rajaleidja keskusega. Lasteaia juhtkond, logopeedid ja erivajadustega lastega töötavad õpetajad külastasid oktoobris 2014 Lasnamäe Põhikooli eesmärgiga tutvuda kooli tööga ja erivajadustega lastele pakutavate õppimisvõimalustega nii väikeklassides kui ka lihtsustatud õppekava järgi. Teine kohtumine Lasnamäe Põhikooli tugispetsialistidega toimus novembris 2014, kui Tallinna Linnamäe ja Mustakivi lasteaiade lapsevanematele tehti ettekanne eesmärgiga tutvustada kooli tööd ja hariduslike erivajadustega lastele loodud tingimusi edukaks õppimiseks

6. Õppe- ja kasvukeskkond lapse arengu toetajana

Lasteaia rühmaruumid on 2-toalised, mis võimaldab õpetajatel hästi töötada gruppidega. Rühmaruumid on avarad, puhtad. Rühmaruumides on mitmekesine valik vene- ja eestikeelseid raamatuid ning arendavaid mängu. Kõikides rühmades on võimalus mängida kineetilise liivaga ning kuivbasseinidega, mis arendavad hästi laste peenmotoorikat ja õpetajate sõnul on head abivahendid ärritunud laste rahustamiseks. Tasandusrühmades on lisaks veel mänguasjabasseinid käte ja sõrmede osavuse arendamiseks. Rühmades on erinevad tegevuskeskused rollimängudeks, mänguasjade uuendamine toimub pidevalt. Soovijal on alati võimalik võtta paber ja värvipliatsid joonistamiseks. Asjad on laste käeulatuses ja kättesaadavad. Rühmades on õpetajatel kasutada tahvlid, arvutid ning magnetofonid.

Igal rühmal on lasteaias territooriumil oma kast-peenar, mida üheskoos hooldatakse. Lastel on kasutada väikesed aiakärud ja rehad, koos õpitakse tööd tegema ja taimede eest hoolitsema.

Tasandusrühmade mänguväljakutele on paigaldatud eraldi võrkaed, et õpetajatel oleks kergem lapsi jälgida.

Lasteaial on palju traditsioonilisi üritusi, mis toetavad õppe- ja kasvatustööd: teadmiste päev, isadepäev, kadripäev, sõbrapäev, vastlapäev, Eesti Vabariigi aastapäev, emadepäev jne. Igal kuul toimuvad temaatilised päevad, nagu näiteks lemmikmänguasja päev, klouni külaskäik, väljasõit jalgpallistaadionile, 3-4 korda aastas kutsutakse lasteaeda teatrietendus. Järelevalve ajal andis lasteaias etenduse teater Tuuleveski. Osaletakse Tallinna linna ja Lasnamäe linnaosa poolt korraldatud spordivõistlustel, kunstitööde näitustel, etluskonkursil „Eesti keele kaunis kõla“ jne.

Õppe- ja kasvatustöö mitmekesistamiseks osaletakse projektides „Kiusamisest vaba lasteaed“, Päästeameti „Tulest targem“, „Märka ja aita“ jne.

Kord kvartalis toimub laste kunstitööde näitus, igal sügisel loodusmaterjalidest tööde näitus.

7. Huviharidus ja koostöö teiste asutustega lapse arengu toetajana

Lapse huvide arendamiseks võimaldatakse lasteaias erinevate huviringide tegevust. Direktori sõnul hindavad lapsevanemad seda, et tegevus toimub kohapeal. Huviringid on organiseeritud vastavalt laste vanusele. Lapse huviringis osalemiseks sõlmib lapsevanem lepingu teenust osutava organisatsiooniga. Tegutsevad tantsustuudio Fiesta, võimlemisklubi Piruett, Spordiklubi Garant, Spordiklubi Atletica, Karateklubi Edu-Do, tantsuklubi Impulse, Lingua Rustica MTÜ inglise ja eesti keele ringid, joonistamisring, robootikaring. Kõik huviringid on väga populaarsed. Kuigi huviharidus pole lasteaia õppekava osa, eelistatakse üürilistena huviringe, mis toetavad lasteaia õppe- ja kasvatustegevust.

Õppekava põhjal on lapsevanemad lasteaia tähtsamad koostööpartnerid ning *õppe- ja kasvatustegevuse korraldust tutvustatakse õppeaasta algul esimesel lapsevanemate koosolekul igas rühmas*. Koosolekud toimuvad vähemalt 2 korda aastas direktori või õppealajuhataja osalemisel.

Lasteaed osaleb heategevusprogrammis „Märka ja aita“. Korraldatud on heategevuslik kontsert ja annetatud raha fondile. Fondi kaudu on vähekindlustatud peredele võimaldatud tasuta teatripileteid.

Lasteaed osaleb Tallinna Haridusameti iga-aastases heategevusprojektis „Perepäev“, kogutakse ja pakitakse jõulukungitusi vähekindlustatud perede lastele, vanemate rühmade lapsed küpsetavad ja kaunistavad piparkooke.

Tasandusrühmade lapsed osalevad traditsioonilisel Lasnamäe linnaosa HEV-lastelaulufestivalil „Vikerkaar“.

Osaletud on lasteaedade lõimumisprojektis „Rahvuste vikerkaar“, samuti eesti keelt arendavas projektis „Muinasjutt loob sõprussuhteid“.

III KOKKUVÕTE

1. Tallinna Linnamäe Lasteaias töötab 12 vene õppekeelega rühma: 1 sõimerühm, 8 lasteaiarühma ja 3 tasandusrühma. Seisuga 6.11.2015 on lasteaias 259 last ja 30 pedagoogi. Lasteaed on avatud 6.30 – 18.30.
2. EHISe 6.11.2015 seisuga oli lasteaia ühes rühmas 26 last, neist 2 osaaajalise kohaga. Neljas rühmas oli 25 last ja 1 osaaajalise kohaga laps. Tasandusrühmades nr 1, 11 ja 12 oli 14 last, nendest 2 osaaajalise kohaga Kokku on lasteaeda lapsevanema avalduse põhjal vastu võetud 14 osaaajalise kohaga last. Laste arv rühmades tuleb viia vastavusse seadusega. Kolme täiskasvanu kattuv tööaeg rühmas on 2 või 3 tundi, mida õpetajad kasutavad info vahetamiseks, rühma ja lasteaia õppe- ja kasvatustöö planeerimiseks ja korraldamiseks. Alates 17.00 on lastega üks õpetaja, mis ei taga laste turvalisust. Lasteaiarühmad komplekteeritakse Tallinna hariduse infosüsteemis oleva järjekorra alusel.

Õppekavas on kirjeldatud päevakava koostamise põhimõtted. Tegevuste ajalised kestvused on õppekavas ja päevakavas erinevad. Ettepanek on vaadata üle lasteaia tegevuste plaan ja lasteaia päevakava, et leida optimaalsed tegevuste pikkused, mis oleksid vastavuses laste eaga ning viia muudatused ka õppekavasse ja päevakavasse.

3. Lapse arengu toetamise põhimõtteid on sõnastatud lasteaia põhimääruses, arengukavas, lasteaia õppekavas, rühmade tegevuskavades ning õppeaastate kokkuvõtetes.

Lasteaia sisehindamise aruanne 2012-2015 oli järelevalve ajal saadetud kooskõlastamiseks lasteasutuse pidajale. Sisehindamise süsteem on lasteaias väga põhjalik, valdkondade kõikidele tegevustele järgneb analüüs, mida kasutatakse järgmise õppeaasta tegevuskava koostamisel, õppeaasta sisehindamise aruande koostamisel ja õppekavasse muudatuste tegemisel.

Lasteaia arengukava 2014-2018 põhjal on lasteaias kolm põhiväärtust: tervis, lasteaiapere aktiivne ja positiivne eluhoiak ning maailma tunnetamine. 2009-2012 sisehindamise aruande põhjal on arengukavas toodud valdkonniti välja parendusvaldkonnad. Läbiv eesmärk kõikides lasteaia dokumentides on laste tervise tähtsustamine ja tervisekasvatuse arendamine. Õpetajate ühistööna on koostatud lasteaia tervisekava.

Lasteaia õppekava osa "Lapsega individuaalse töö läbiviimise kord" näeb ette IAK koostamise andekale ja vene keelest erineva kodukeelega lapsele, samuti neile, kellel on nõustamiskomisjoni otsus tasandusrühma või koolikohustuse täitmise edasilükkamise soovitusena. Lasteaias olid nõuetekohased IAK-d koostatud 42 lapsele.

Õppekava, nädalakavade ning õppe- ja kasvatustööpäevikute põhjal töötatakse individuaalselt kõikide lastega, kuid seda ei dokumenteerita.

4. Lapse arengu hindamine lasteaias on järjepidev protsess. Igal lapsel on oma arengumapp, tagasiside lapse arengu kohta antakse lapsevanematele arenguvestluse käigus, mis toimub vähemalt 1 kord aastas. Arenguvestluse läbiviimiseks on välja töötatud vastav kord.

Õppekava lisa on koolivalmiduskaart. 6-7-aastaste laste arengu hindamine toimub septembris ja mais. Koostatud on 2014/2015. õa koolivalmiduse analüüs. 2015. aastal läks lasteaiast kooli 59 last. Koolidelt küsitakse tagasisidet, mida õpetajad kasutavad tegevuste kavandamisel.

Kaks korda aastas viiakse elektroonilises keskkonnas läbi küsitlus lapsevanemate rahulolu ja ootuste kohta. Direktor vastab kirjalikult kõikidele lapsevanemate küsimustele ja märkustele.

Lasteaias viiakse läbi laste rahulolu küsitlust.

Järelevalve käigus külastati õppe- ja kasvatustegevusi. Vaadeldud tegevused olid professionaalselt ja lapsesõbralikult läbi viidud.

5. Lasteaia kolmes tasandusrühmas on 42 last, kes saavad igapäevast tuge logopeedidelt. Logopeedid ja õpetajad teevad koostööd sõnavara teemade osas, koos arutatakse korrektsioonitöö etappe hääldamise osas, et õpetajad saaksid korrigeerida lapse artikulatsiooni. Tasandusrühma lapsevanematele korraldatakse kohtumisi koolide tugispetsialistidega.

Lasteaia logopeedid teevad septembris kõikidele lastele uuringu ja fikseerivad lapsed, kes vajavad logopeedilist tuge. EHISesse on kantud 14 last, kes saavad tuge logopeedilt. Lapsi, kes uuringu tulemusel vajavad logopeedilist abi on 61. Järelevalve teostamise ajal oli lasteaias 47 last, kes vajavad logopeedi abi ja toetust, kuid seda ei saa. Raskemate logopeediliste vajadustega laste vanematele soovitatakse pöörduda nõustamiskomisjoni, teised on lasteaia logopeedi järjekorras. Vanemaid on informeeritud e-kirja teel. Ettepanek on suurendada lasteaia personali koosseisus logopeedide ametikohade arvu.

Lasteaia tasandusrühmades on 2 last, kellele on nõustamiskomisjoni otsusega soovitatud koolikohustuse täitmise edasilükkamist ühe õppeaasta võrra.

Lasteaias tehakse koostööd Põhja-Eesti Rajaleidja keskusega, Tallinna Õppenõustamiskeskusega, heategevusorganisatsioonidega.

6. Lasteaia avarad rühmaruumid ning õueala on sisustatud lapsesõbralikult ning õppe- ja kasvatustegevust toetavalt. Õppevahendite ja õueatraktsioonide valikut täiendatakse ning uuendatakse pidevalt.
7. Õppekava eesmärkide toetamiseks ja laste huvide arendamiseks võimaldatakse lasteaias erinevate huviringide tegevust. Lasteaial on tihe koostöö lapsevanematega.

IV ETTEPANEKUD LASTEAIA DIREKTORILE

1. Viia lasteaia tegevuste plaan ja päevakava vastavusse lasteaia õppekavaga.
2. Laste arengu paremaks analüüsimiseks dokumenteerida individuaalne töö lastega.
3. Suurendada lasteaia personali koosseisus logopeedi ametikohtade arvu, et tagada logopeedi tugi kõigile abivajajatele.

V ETTEKIRJUTUSED LASTEAIA DIREKTORILE

1. Viia laste arv rühmades vastavusse koolieelse lasteasutuse seaduse § 7 lõigetega 1 ja 2. Tähtaeg 31.08.2016.
2. Viia õpetajate ja õpetaja abide töökorraldus vastavusse koolieelse lasteasutuse seaduse § 20 lõikega 6. Tähtaeg 31.08.2016.

VI TEMAATILISE HALDUSJÄRELEVALVE TEOSTAJA

/allkirjastatud digitaalselt/

Katrin Kuusk
Haridus- ja kultuuritalituse peainspektor
Haridus- ja sotsiaalosakond
Harju Maavalitsus

Õiend edastatud: Haridus- ja Teadusministeerium hm@hm.ee
Tallinna Linnavalitsus lvpost@tallinnlv.ee
Tallinna Linnamäe Lasteaed info@linnamae.edu.ee